

Številka: 03201-6/2014

Datum: 23. 5. 2014

OBČINSKI SVET
OBČINE HOČE-SLIVNICA

ZADEVA: PREDLOG ZA SPREJEM SKLEPA NA 23. REDNI SEJI
OBČINSKEGA SVETA, 4. 6. 2014

NASLOV: **Obrazložitev Lokalnega programa za kulturo v
Občini Hoče-Slivnica**

GRADIVO PRIPRAVILA: Strokovna služba - Metka Oberlajt

GRADIVO PREDLAGA: ŽUPAN

POROČEVALEC: Strokovna služba - Metka Oberlajt

OBRAVNAVAL: Odbor za družbene dejavnosti

PREDLOG SKLEPA: **Občinski svet Občine Hoče-Slivnica potrdi Lokalni
program za kulturo v Občini Hoče-Slivnica za obdobje
2014 - 2018.**

OBRAZLOŽITEV:

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS št. 77/2007 - UPB1, 56/2008, 4/2010, 20/2011 in 111/2013) nalaga lokalnim skupnostim pripravo in sprejem strateškega dokumenta za kulturo - lokalnega (občinskega) programa za kulturo.

Lokalni program za kulturo opredeljuje kulturne prioritete, cilje in ukrepe za doseg ciljev. Sprejema se za obdobje štirih let in opredeljuje predvsem kratkoročne in srednjeročne cilje.

Javni interes za kulturo se določa z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo, udejanja pa predvsem na podlagi letnih izvedbenih načrtov nosilcev javnega interesa, javnih razpisov za financiranje kulturnih programov, aktov o ustanovitvi javnih zavodov, njihovih strateških načrtov in letnih programov dela.

Sprejem Lokalnega programa za kulturo v Občini Hoče-Slivnica nima dodatnih finančnih posledic. Višina sredstev za sofinanciranje kulturnih programov se določi s sprejetim občinskim proračunom za koledarsko leto.

JOŽEF MERKUŠ
ŽUPAN
OBČINE HOČE-SLIVNICA

Priloga:

- Predlog Lokalnega programa za kulturo v Občini Hoče-Slivnica (2014 - 2018)

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur. l. RS št. 94/2007 - UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010 in 40/2012 - ZUJF), 8., 9. in 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS št. 77/2007 - UPB1, 56/2008, 4/2010, 20/2011 in 111/2013) in 16. člena Statuta Občine Hoče-Slivnica (MUV št. 6/2010, 19/2010) je Občinski svet Občine Hoče-Slivnica na svoji redni seji, dne sprejel

LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO OBČINE HOČE-SLIVNICA (2014 - 2018)

I. UVOD

Ena izmed mnogih dejavnosti, ki spada v pristojnost občine je skrb za kulturno udejstvovanje svojih občanov. Za ta namen Občina Hoče-Slivnica iz svojega proračuna namenja tudi finančna sredstva ter daje na razpolago prostore objektov, ki so v lasti Občine Hoče-Slivnica.

Lokalni program za kulturo Občine Hoče-Slivnica je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz tradicije in zgodovinsko doseženega razvoja kulture v Občini Hoče-Slivnica. Lokalni program za kulturo opredeljuje kulturne prioritete, cilje in ukrepe za doseg ciljev ter določa kazalce za merjenje doseganja postavljenih ciljev. Sprejema se za obdobje štirih let in opredeljuje predvsem kratkoročne in srednjeročne cilje.

Z nacionalnim programom za kulturo je skrb za ohranjanje in razvoj kulture izkazana na ravni države, lokalne skupnosti pa na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo zagotavljajo javne kulturne dobrine na področjih, urejenih s posebnimi zakoni (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost).

II. JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE

Lokalna skupnost s svojim delovanjem zagotavlja v javnem interesu pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin.

Lokalna skupnost v skladu z 66. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, kakor določa področni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost, ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti in pokriva tudi druge potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo.

Javni interes za kulturo se uresničuje tudi z zagotavljanjem sredstev za obnovo, posodabljanje ali izgradnjo javne kulturne infrastrukture, to je nepremičnin in opreme, ki je namenjena za izvajanje javnih kulturnih dejavnosti.

Javni interes za kulturo se določa z zakoni in lokalnim programom kulture in ga lokalna skupnost udejanja preko:

- načrta razvojnih programov lokalne skupnosti oziroma programov dela ostalih nosilcev javnega interesa v lokalni skupnosti,
- javnih razpisov za sofinanciranje kulturnih programov,

- aktov o ustanovitvi javnih zavodov, njihovih strateških načrtov in letnih programov dela.

III. SPLOŠNE PRIORITETE KULTURNE POLITIKE

Varstvo naravne in kulturne dediščine (premična in nepremična kulturna dediščina)

Gre za zagotavljanje sredstev za varstvo, ohranjanje in obnovo kulturne dediščine, ki predstavljajo tudi potencial za gospodarski, predvsem pa turistični razvoj občine, zagotoviti varovanja, zaščito in dostopnost do kulturnih spomenikov ter dostopnost do celovitih informacij o kulturni dediščini,...

Zagotavljanje dostopnosti kulturnih dobrin in pogojev za ustvarjalnost

Dostopnost kulture naj ne bi bila pogojena s socialnim statusom posameznika. Dostopna mora biti vsem, ki izrazijo interes in izkažejo upravičenost ter podporo za zagotavljanje prostorov za delovanje javnih kulturnih dobrin, večjo informiranost v kulturi, ozaveščanje kulturnih ustanov o pomembnosti prilagajanja njihovega delovanja in povezovanja z ostalimi subjekti.

Kulturna vzgoja kot splošna vzgoja za kreativnost

Gre za spodbujanje programov in projektov, ki povezujejo kulturno, izobraževalno in znanstveno sfero s ciljem, da ne ustvarjamo samo »kulturnih potrošnikov«, ampak zlasti skozi ustrezne umetniške in izobraževalne programe in medijsko podporo tudi »kulturne ustvarjalce«.

VI. DELOVANJE KULTURNIH USTANOV V OBČINI HOČE-SLIVNICA

Kulturni Dom Hoče

V prostorih Kulturnega doma Hoče so poleg dvorane in odra tudi prostori Rdečega križa Hoče, Društva upokojencev Hoče, Kulturno umetniškega društva Hoče ter poslovni prostori občinske uprave in režijskega obrata Občine Hoče-Slivnica.

Dvorana Kulturnega doma Hoče je namenjena prireditvam, ki jih izvajajo domača društva, klubi, šole in vrtci, v prostih terminih pa tudi zunanji najemniki.

Mariborska knjižnica - Knjižnica Hoče

V knjižnici lahko uporabniki kakovostno preživijo svoj čas, se družijo, dobijo informacije skozi branje, pogovore o literaturi in ustvarjalcih, poslušanju pravljic in se ob najrazličnejših aktivnostih kulturno bogatijo.

V knjižnici so otrokom, mladostnikom in odraslim na voljo knjige različnih žanrov (dramatika, pesništvo, družbeni, zgodovinski, kriminalni, biografski, znanstveno fantastični in drugi romani, kartonke, slikanice za otroke) in strokovna literatura z vseh področij človekovega znanja (filozofija, psihologija, medicina, zgodovina, umetnost, jezikoslovje itd.). Za izposajo na dom so na voljo tudi dvd-ji z igranimi, dokumentarnimi in animiranimi filmi različnih žanrov (drame, komedije, glasbeni, vojni, pustolovski filmi itd.) in kinematografij (slovenska, evropska, neevropska, ameriška itd.).

Kulturni center Hotinja vas

Opravlja dejavnosti na področju organiziranja kulturnih dogodkov ter promocije kulture doma in v tujini, posreduje informacije o kulturnem dogajanju ter zagotavlja prostore za izvajanje informativno-izobraževalnih, kongresnih, društvenih in družabnih dejavnosti.

V prostorih Kulturnega centra Hotinja vas delujejo Kulturno umetniško društvo Milke Zorec, Turistično društvo Hotinja vas, Krajevna organizacija Rdečega križa Orehova-Hotinja vas in Krajevna skupnost Orehova-Hotinja vas.

Dom krajanov Rogoza

Dom krajanov Rogoza je osrednje stičišče kraja, kjer se družijo vaščani, delujejo društva in organizacije, dvorano z odrom pa koristi tudi Vrtec SONČEK, enota Javnega vzgojno izobraževalnega zavoda Osnovne šole Dušana Flisa Hoče.

Dom krajanov Rogoza je namenjen tudi delovanju organov krajevne skupnosti, lokalnim društvom, humanitarni dejavnosti in upokojujencem.

Kulturna društva - izvajalci javnih kulturnih programov

Na področju ljubiteljske kulture v Občini Hoče-Slivnica je aktivnih 5 kulturnih društev (Katoliško društvo dr. Antona Murka, KUD Hoče, KUD Milke Zorec, Kulturno društvo Slivnica, Ženska komorna skupina Zarja). V Društvu upokojujencev Hoče deluje sekcija ljudskih pevcev in godcev ter dramska skupina Samotarji, v Društvu upokojujencev Slivnica in Orehova-Hotinja vas deluje pevski zbor.

Njihovo delo na občinskem nivoju spremlja lokalna skupnost. Kulturna društva so prisotna v krajevnih skupnostih Hoče, Reka-Pohorje, Orehova-Hotinja vas, Slivnica in Rogoza ter predstavljajo pomembno obliko družbenega povezovanja ljudi. Kulturna društva svoj pravni položaj urejajo z Zakonom o društvih.

Med ljubiteljsko kulturo pa v Občini Hoče-Slivnica prištevamo tudi Osnovno šolo Franca Lešnika Vuka Slivnica in Osnovno šolo Dušana Flisa Hoče.

Ljubiteljska dejavnost društev zajema:

- razvijanje družabnega življenja ob kulturnem udejstvovanju oz. kakovostno preživljanje prostega časa,
- kulturna vzgoja in izobraževanje - tako aktivno kot pasivno kulturno udejstvovanje zahteva določeno znanje, ki ga velika večina ljubiteljskih kulturnikov ali ljubiteljev umetnosti ni pridobila z rednim šolanjem. Med osnovnimi dejavnostmi kulturnih društev so tako vedno tudi kulturno-izobraževalni in vzgojni programi.

Cilji na področju ljubiteljske dejavnosti so:

- skladen in uravnotežen razvoj kulturnih dejavnosti tudi znotraj lokalne skupnosti,
- spodbujanje lastne ustvarjalnosti društev,
- dostopnost kulturnih vsebin in dodatnih izobraževalnih oblik na vseh področjih delovanja čim širšemu krogu ljudi, tako mladih kot starejših,
- dograjevanje izobraževalnega sistema, ki bo omogočal šolanje in izpopolnjevanje izvajalcev programa ljubiteljskih kulturnih dejavnosti,
- večje medsebojno sodelovanje med posameznimi izvajalci kulturnih programov,
- skrb za izobraževanje mentorjev in vodij različnih skupin,
- spodbujanje kvalitetnih programov društev ter predstavitev društev širši javnosti,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za delovanje vseh društev in skupin,
- spodbujanje ohranjanja dediščine in običajev,
- sodelovanje s profesionalnimi institucijami in drugimi organizacijami na področju kulture.

Kulturni programi v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (Osnovna šola Franca Lešnika Vuka Slivnica in Osnovna šola Dušana Flisa Hoče)

Kulturna vzgoja v vzgojno izobraževalnih ustanovah je preplet ustvarjanja na različnih področjih kulture, pedagogike in didaktičnih pristopov. Zajema in spodbuja učečo se populacijo osnovnošolskih otrok k spoznavanju kulture, kot tudi k samemu ustvarjanju. Cilj te dejavnosti je ne le oblikovanje bodočih »kulturnih potrošnikov«, temveč tudi bodočih »kulturnih ustvarjalcev«. Uresničevanje kulturne vzgoje v šolah je v veliki meri odvisno tudi od dostopnosti kulturnih dobrin in ustvarjanja, njihovega sodelovanja in povezovanja s kulturnimi društvi, na javnih kulturnih prireditvah, ipd.

Cilji kulturne vzgoje so opredeljeni z letnim delovnim načrtom šole in zajemajo vsebine kulturnih dni in interesnih dejavnosti s področij umetnosti, prilagojene razvojnim možnostim učencev.

Kulturna dejavnost v vzgojno-izobraževalnih ustanovah tako zajema:

- izvedbo kulturnih dni s področja različnih umetnostnih zvrsti,
- interesne dejavnosti z umetniškimi vsebinami,
- obisk galerij, muzejev, kulturnih hramov,
- ogled gledaliških, lutkovnih in filmskih predstav,
- izvedba gledaliških, lutkovnih in filmskih predstav,
- prireditve ob podelitvi bralnih priznanj in razvijanje bralne kulture,
- organiziranje razstav likovnih del učencev,
- likovno estetsko ureditev šolskega prostora in postavitve scenskih zasnov in likovnih rešitev v drugih ustanovah in prireditvah,
- dopisništvo v lokalnih časopisih in drugih medijih,
- sodelovanje na literarnih kvizih, pevskih revijah, srečanjih otroških folklornih in plesnih skupin,
- organiziranje in izvedba koncertov pevskih zborov,
- organiziranje projektov in kulturnih prireditev v šoli ob različnih obležjih,
- priprava prireditev za potrebe lokalne skupnosti ob spominskih dnevih,
- sodelovanje na prireditvah širšega družbenega pomena.

V. SPLOŠNI CILJI NA PODROČJU KULTURE V OBČINI HOČE-SLIVNICA

Cilji in ukrepi na posameznih področjih kulture odražajo splošne prioritete kulturne politike in obenem odgovarjajo na ključne razvojne probleme posameznih področij na območju Občine Hoče-Slivnica.

Vključevanje kulturne vzgoje na vse ravni izobraževalnih procesov

Kulturna vzgoja je preplet ustvarjanja na vseh področjih kulture, od tradicionalnih do sodobnih umetniških zvrsti, vključno s popularno kulturo in mediji ter vzgoja osveščenih uporabnikov kulturnih dobrin in storitev. Nujno je neposredno sodelovanje med izobraževalnimi institucijami (predvsem vrtci in osnovnimi šolami) in različnimi ponudniki kulturnih vsebin (društva in ostale organizacije).

Cilji:

- spodbujanje kulturnih društev k večji dejavnosti na področju kulturne vzgoje (podpora projektom, ki so namenjeni otrokom in mladim ...),

- spodbujanje sodelovanja na področju kulture med samimi kulturnimi društvi in ostalimi izobraževalnimi institucijami (vrtci, šole) v občini.

Povečanje dostopnosti knjižničnih storitev

Poslanstvo knjižnice je omogočati vsem prebivalcem na območju delovanja knjižnice neomejen dostop do knjižničnega gradiva in informacij ter informacijskih, kulturnih in socialnih storitev, kakor jih določajo zakoni in drugi predpisi. Uporabnikom omogoča, da lahko dopolnjujejo šolska znanja, se vseživljenjsko izobražujejo, razvijajo bralne navade, se informirajo, doživljajo kakovostno sprostitev, se navajajo na uporabo različnih medijev.

Cilji:

- širjenje knjižnične dejavnosti,
- povečanje deleža včlanjenih prebivalcev,
- nenehne izboljšave na področju knjižničnih storitev,
- izobraževanje uporabnikov, učenje uporabe knjižnice in njenih virov.

Ohranjanje in povečanje dostopnosti do kulturne dediščine

Kulturna dediščina ni le kulturna dobrina, temveč je tudi potencial za turistični in gospodarski razvoj občine. Potrebno je zagotoviti dostopnost celovitih informacij o kulturni dediščini, pa tudi naravnih in zgodovinskih znamenitostih.

Kulturna dediščina je potencialno slika zgodovine nastanka naših naselij. Z leti se kulturna dediščina prevesi le še v arheološka najdišča, predmete, naselbinska območja z naravnimi in kulturnimi predmeti, arhivska gradiva in ostale skupine. Območje nepremične kulturne dediščine je potrebno zavarovati in zagotoviti nadaljnjo obstojnost, za kar je bilo v prvotnem tudi namenjeno.

Cilji:

- povečati interes javnosti za kulturno dediščino in njeno varovanje,
- zagotoviti dostopnost celovitih informacij o kulturni dediščini (celovit pregled nad kulturno dediščino),
- poudarek na zagotavljanju prepoznavnosti občine po kulturnih in zgodovinskih znamenitostih,
- zagotovitev varstva kulturne dediščine,
- zagotavljanje in ohranjanje videza kulturne dediščine,
- zagotovitev preprečitve posegov v varovani prostor kulturne dediščine.

VI. FINANCIRANJE KULTURNIH DEJAVNOSTI

Financiranje kulturnih dejavnosti v Občini Hoče-Slivnica se izvaja v skladu s Pravilnikom za vrednotenje kulturnih programov v Občini Hoče-Slivnica (MUV št. 15/2005, 28/2007) in sprejetim proračunom Občine Hoče-Slivnica.

Programi ljubiteljskih kulturnih društev

Delovanje ljubiteljskih kulturnih društev sofinancira Občina Hoče-Slivnica na podlagi vsakoletnega javnega razpisa v skladu s Pravilnikom za vrednotenje kulturnih programov v Občini Hoče-Slivnica. Pravilnik določa pogoje, merila in postopke za izbiro in vrednotenje ter razdelitev sredstev, namenjenih za sofinanciranje programov ljubiteljskih kulturnih društev, skupin in kulturnih projektov, ki so lokalnega pomena in se sofinancirajo iz proračuna Občine Hoče-Slivnica.

Občina sofinancira programe glede na razpoložljiva sredstva v proračunu; sredstva se delijo po postopku, ki je določen v pravilniku, katerega sestavni del so tudi merila oz. točkovnik. Pravilnik zagotavlja enakopravnost uporabnikov sredstev in preglednost razdelitve. Vsa kulturna društva pa se prav tako financirajo tudi iz lastnih virov.

Delovanje knjižnice

Z Mariborsko knjižnico se sklene letna pogodba, s katero se določijo finančne obveznosti občine za delovanje knjižnice v Hočah in Mariborske knjižnice, saj je občina zakonsko zavezana v ta namen zagotavljati sredstva.

V skladu z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Mariborska knjižnica morajo občine ustanoviteljice kriti tudi skupne stroške delovanja osrednje knjižnice v Mariboru. Kriterij sofinanciranja je število prebivalcev.

Sredstva predvidena za nakup knjižnega gradiva so sredstva za nakup knjig, ki jih mora zagotavljati občina matični knjižnici.

Vzdrževanje kulturnih spomenikov

Lokalna skupnost zagotavlja v proračunu sredstva za vzdrževanje in obnovo kulturnih ter sakralnih objektov v občini, ki so zaradi dotrajanosti potrebni prenove oziroma preureditev.

Vzdrževanje kulturnih objektov

Lokalna skupnost je kot lastnica objektov (Kulturni dom Hoče, Kulturni center Hotinja vas in Dom krajanov Rogoza) dolžna skrbeti za njihovo vzdrževanje in obnovo ter tako omogočiti uporabnikom nemoteno uporabo.

VII. ZAKLJUČEK

Občina Hoče-Slivnica bo ljubiteljsko kulturno dejavnost spodbujala s sofinanciranjem programov kulturnih društev in posameznih projektov, ki bodo upravičili svojo širše poslanstvo in bodo zanimivi za širšo lokalno skupnost ali pa bodo kvalitetno presegali društveno raven delovanja.

Občina bo zagotavljala pogoje za kulturno ustvarjalnost, dostopnost javnih kulturnih dobrin (infrastrukture, opreme, prostorov) preko obstoječih javnih zavodov (knjižnica, OŠ) ter omogočala vsem zainteresiranim posameznikom, skupinam, društvom in organizacijam kulturno raznolikost delovanja.

Javnim zavodom, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je občina, bodo zagotovljeni pogoji za nemoteno delovanje oziroma nudenje javnih kulturnih dobrin, obenem pa bo občina podpirala posamične kulturne projekte ter javne kulturne programe z zbiranjem predlogov na podlagi javnega razpisa.

Številka:

Datum:

Občina Hoče-Slivnica
Župan
Jožef Merkuš